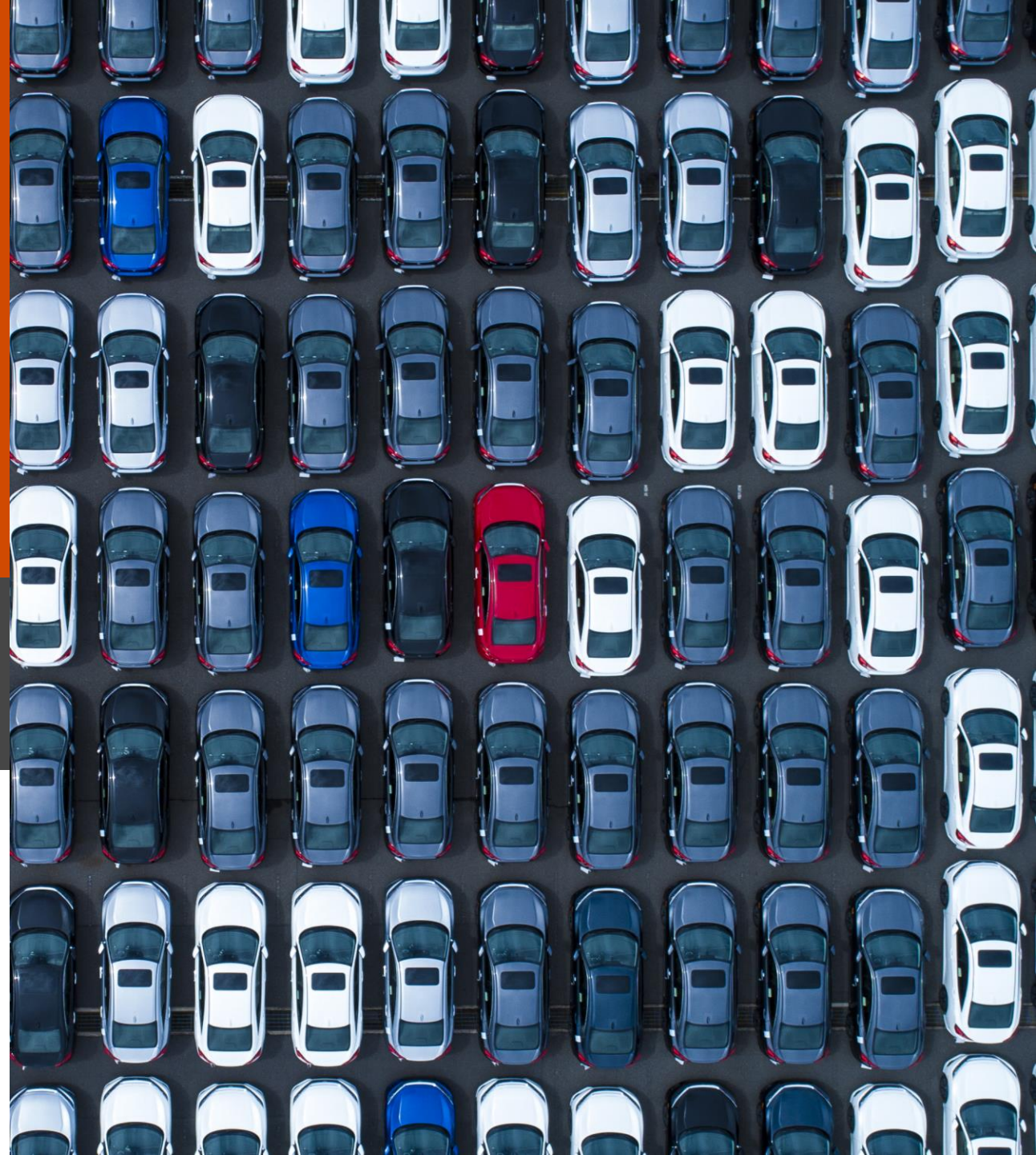

Komentář k makroekonomickému vývoji ovlivňujícímu registraci nových a ojetých vozidel v ČR

Expertní pohled PricewaterhouseCoopers Česká republika

4.10.2023

Registrace aut v České republice zaznamenávají ve druhém pololetí roku 2023 oživení, a to i přes některé negativní faktory, které poptávku po autech snižují – zejména ekonomické zpomalení a vysokou inflaci.

Klíčová sdělení

- Automobilový průmysl se po nepříznivých letech ovlivněných pandemií COVID-19 a válkou na Ukrajině letos opatrně vrátil k o něco pozitivnějšímu vývoji. Registrace v prvních třech čtvrtletích roku oproti stejnému období roku 2022 významně vzrostly, a to téměř o 17%.
- Dodávky chybějících vstupů se daří postupně obnovovat a většina automobilek již hlásí bezproblémové stavy dodavatelských řetězců s výjimkou jednorázových výkyvů, které některé automobilky postihly.
- Na straně poptávky se současná situace odráží ve snížené důvěře spotřebitelů i firem v ekonomiku a v jejich koupěschopnosti a chuti nakupovat. Negativně působí zejména stále vysoká inflace. Tyto negativní poptávkové tlaky tak přetrvávají i ve druhé polovině roku 2023. Podstatnou část letošních registrací zatím tvoří objednávky z předchozích let, tento efekt ale postupně odeznívá.

- Pro výši registrací v první polovině roku 2023 byly klíčové následující faktory:

Vývoj ekonomiky

- Domácnosti i firmy pocítují dopady ekonomického zpomalení – pokles HDP (především jeho složky spotřeba domácností a investice) a přetrvávající vysoká inflace, která způsobila výrazný pokles reálných mezd o ca 8 %. Ekonomické zpomalení se promítne především ve spotřebě domácností, a tedy i v poptávce po automobilech, a zároveň v investicích firem.

Obnovení dodavatelských řetězců

- Automobilkám se efektivně daří obnovovat dodavatelské řetězce. Oproti předchozím období, kdy narušené řetězce negativně ovlivňovaly dodací lhůty a obecně nabídku automobilů, se význam tohoto problému zásadně zmenšil. Dodací lhůty se zásadně snížily. Situace u jednotlivých automobilek se nicméně může lišit.

Ekologizace

- Ekologizace je aktuálně jedním z nejsilnějších témat pro automobilový průmysl. Automobilky musejí reagovat na tlak regulátorů, a to nejen v EU. Pokračují významné investice do elektromobility a zavádění nových modelů. Investice se pak promítají do profitability automobilek.

Očekáváme, že registrace OA v roce 2023 překročí úroveň roku 2022 a dosáhnou

215 až 225 tisíc,

tedy přibližně o 15% více než v roce 2022.

Zdroj: SDA, analýza PwC

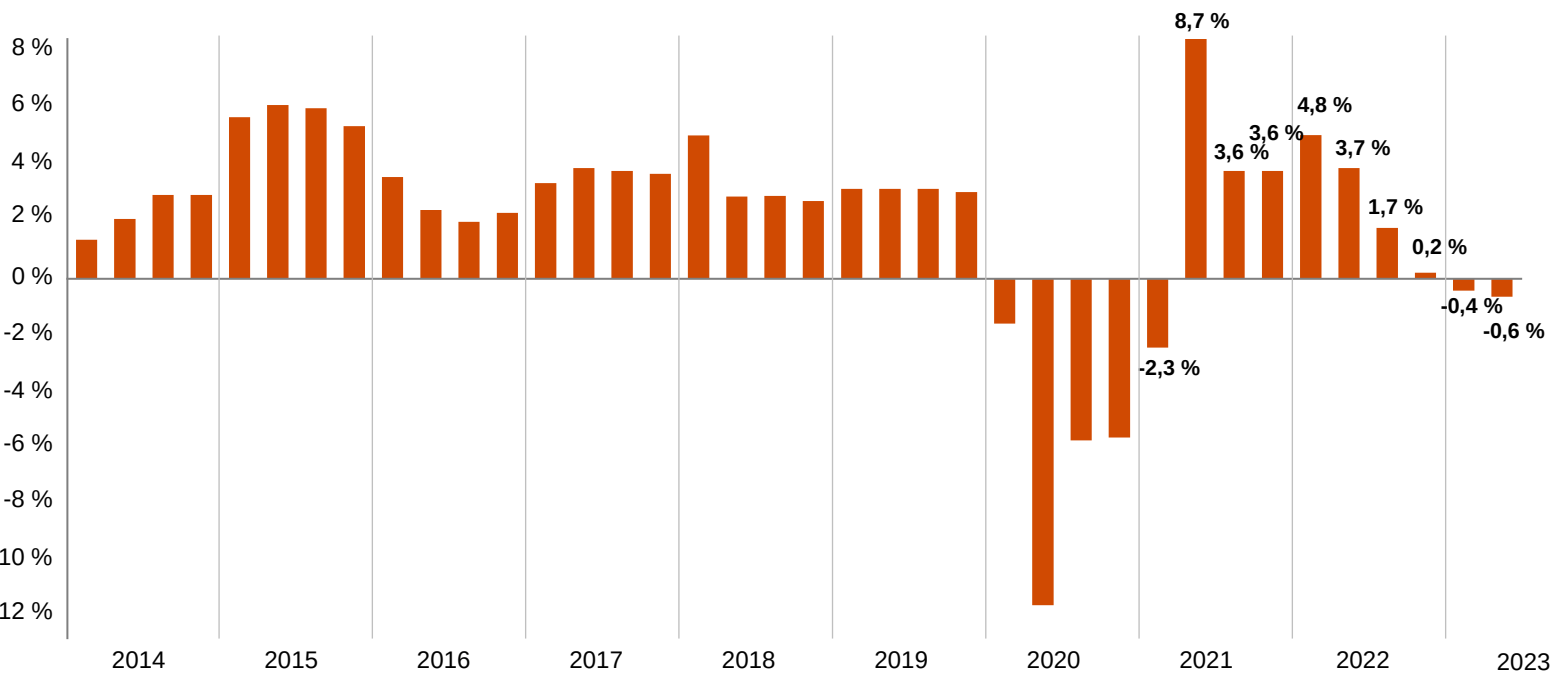
Makroekonomický vývoj

1

Česká ekonomika ve druhém čtvrtletí roku 2023 meziročně poklesla o 0,6 %.

Dle aktuálních predikcí bude do konce tohoto roku ekonomika spíše stagnovat.

Vývoj HDP [meziroční změna]

Stejný kvartál předchozího roku = 100, sezónně očištěno

Zdroj: ČSÚ, ČNB, EK, analýza PwC

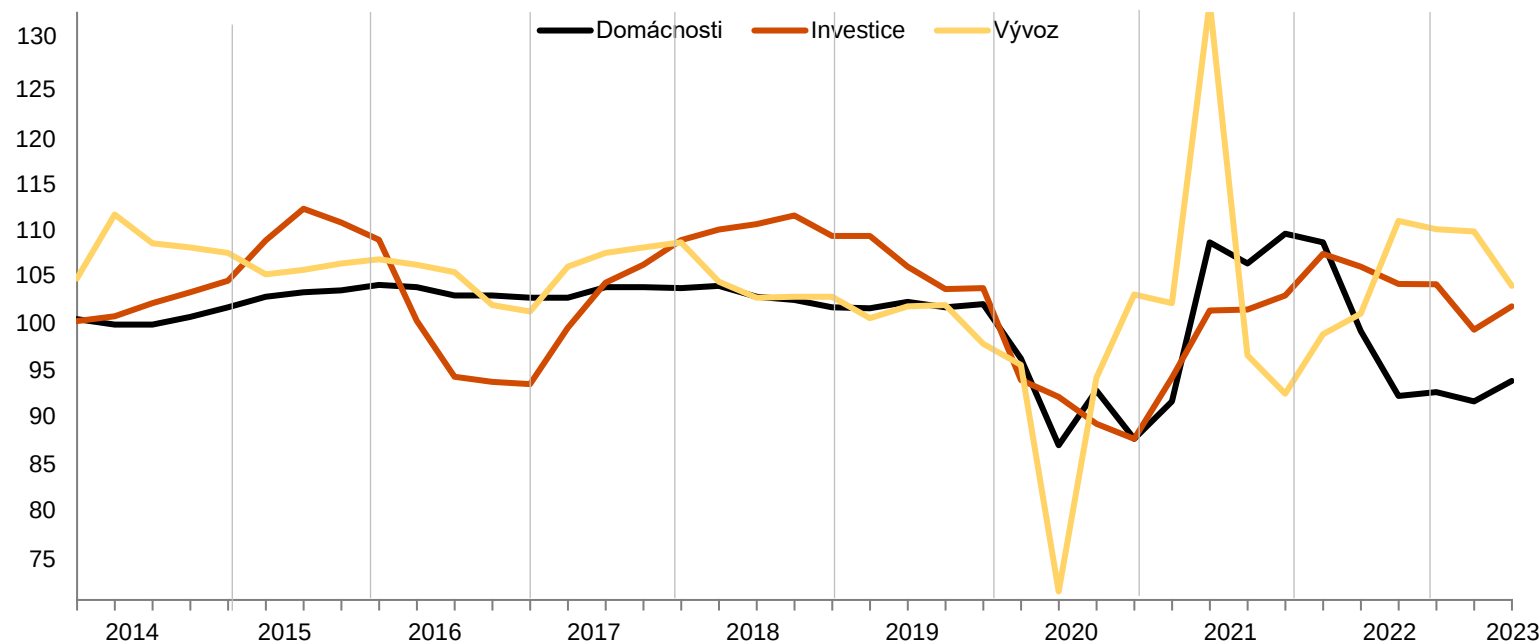
- Ve druhém čtvrtletí roku 2023 vývoj HDP poklesl v meziročním srovnání o 0,6 %. Lze pozorovat pokračování negativního trendu.
- Za horší výkon ekonomiky může zejména růst cen, komplikace v mezinárodních vztazích v souvislosti s válkou na Ukrajině, energetická krize a ochabováním celosvětové ekonomiky.
- Aktuální predikce počítají s mírným zlepšením vývoje v druhé polovině roku 2023 a pro rok 2024 mírně se zlepšující výhled a opětovný růst ekonomiky. Jedním z hlavních faktorů tohoto růstu je růst německé ekonomiky, na kterou je česká ekonomika do značné míry navázána.
- Reálná spotřeba domácností a investice firem jsou negativně ovlivněny nižším výkonem ekonomiky. To má dopad i na registrace nových aut.

	Dřívější výhled*		Aktualizované**	
Predikce HDP	2023	2024	2023	2024
Česká národní banka	0,5 %	3,0 %	0,1 %	2,3 %
Ministerstvo financí	0,1 %	3,0 %	-0,2 %	2,3 %
Evropská komise	0,2 %	2,6 %	0,2 %	2,6 %

Poznámka: *z Q1 2023, **z Q2 2023

Ve druhém čtvrtletí roku 2023 se do HDP promítl růst exportu o 4,4 %. Mírný růst zaznamenaly i investice, které rostly o 2,5 %. Spotřeba domácností oproti tomu pokračuje v propadu.

Vývoj vybraných složek HDP [meziroční index]

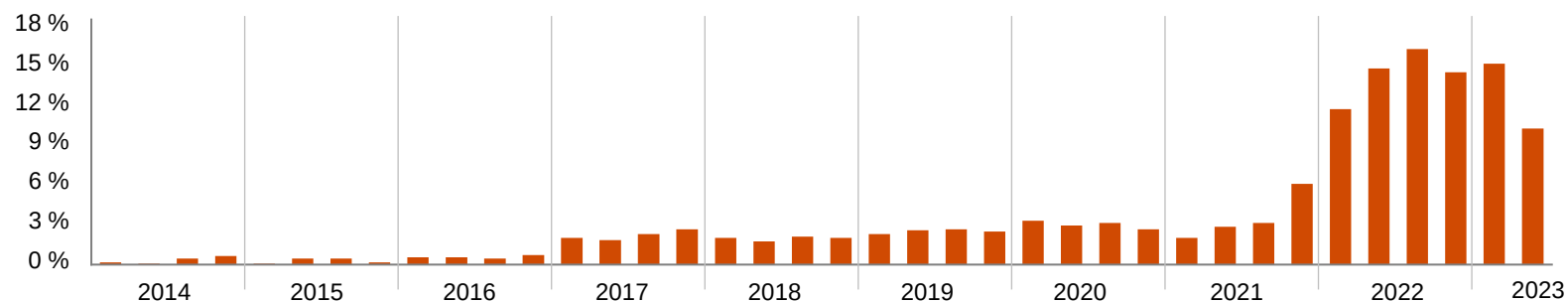
Stejný kvartál předchozího roku = 100, sezónně očištěno

Zdroj: ČSÚ, analýza PwC

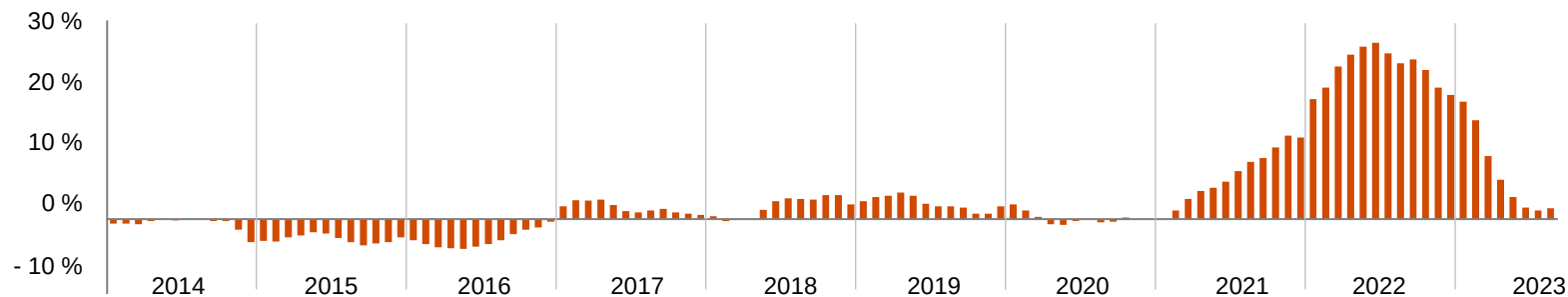
- Ve druhém čtvrtletí roku 2023 zaznamenaly výdaje domácností propad o 4,5 %. Propad se oproti předchozímu čtvrtletí zmírnil. Tento vývoj je způsoben pokračující vysokou inflací, úrokovými sazbami a všeobecnou ekonomickou nejistotou.
- Investice firem od konce roku 2022 zpomalovaly. Ve druhém čtvrtletí 2023 je ale patrné mírné zvýšení investic.
- Export ve druhém čtvrtletí zpomalil svůj růst, který dosáhl hodnoty 4,4 %.
- Lze předpokládat, že v následujících měsících roku 2023 bude nižší spotřeba domácností a investic firem pokračovat. V obou případech budou na vině především ekonomické zpomalení a vysoká inflace. Prodejci již začínají nižší poptávku po automobilech ze strany domácností pociťovat.

Ve druhém čtvrtletí roku 2023 inflace klesla na 11,1 %. V posledních měsících se růst cen v průmyslu stabilizoval na 1,8 %.

Vývoj indexu spotřebitelských cen [meziroční index, %]

Vývoj indexu cen průmyslových výrobců [meziroční index, %]

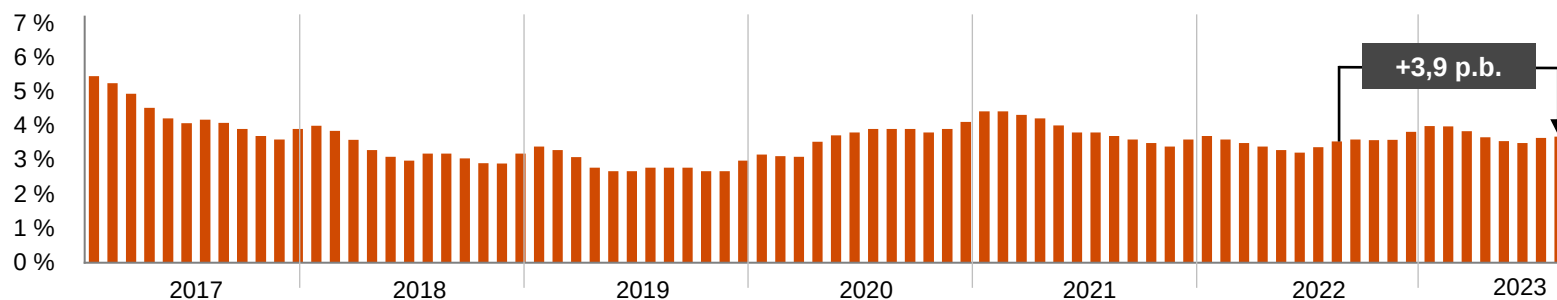
- Inflace měřená pomocí Indexu spotřebitelských cen ve druhém čtvrtletí roku 2023 klesla na hodnotu 11,1 %.
- Původcem doznívajících rekordně vysokých hodnot inflace je kombinace více faktorů. Jde především o ceny energií, růst cen výrobních vstupů, měnová politika předchozích let atp.
- V průběhu roku 2023 počítá ČNB s pokračujícím snižováním inflace. Dle aktuálních predikcí ČNB lze očekávat pokles inflace do hodnot kolem 2 % v první polovině roku 2024.
- Růst cen průmyslových výrobců pokračoval v poklesu ze začátku roku. V průběhu druhého čtvrtletí se vývoj indexu cen průmyslových výrobců ustálil na hodnotách blízkých nule.
- V případě firem a domácností předpokládáme negativní dopad vysokého růstu cen do poptávky.

Zdroj: ČSÚ, ČNB, EK, analýza PwC

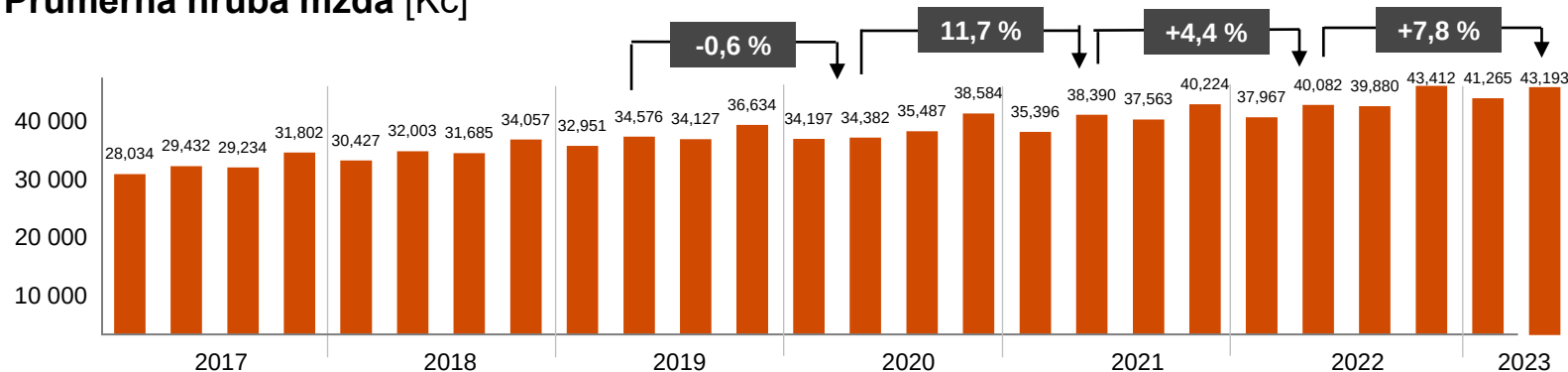
Nezaměstnanost v ČR se v průběhu roku 2023 pohybuje okolo 3-4 %.

Průměrná mzda v meziročním srovnání vzrostla o 7,8 %.

Nezaměstnanost [meziroční index, %]

Průměrná hrubá mzda [Kč]

Zdroj: ČSÚ, MPSV, analýza PwC

Nízká nezaměstnanost

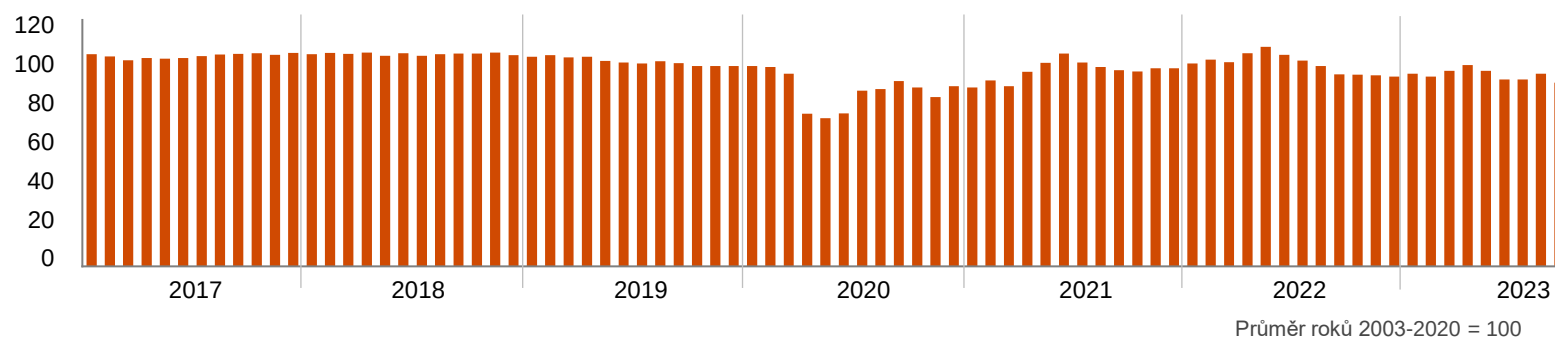
- Nezaměstnanost se i přes pokračující ekonomické zpomalení v průběhu roku 2022 a na začátku roku 2023 udržuje na poměrně nízkých hodnotách, v srpnu roku 2023 dosáhla hodnoty 3,6 %.
- I přes slabé hospodářské výkony neočekáváme výrazný růst nezaměstnanosti. V roce 2024 by mohlo dokonce dojít k opětovnému poklesu nezaměstnanosti.

Rostoucí mzdy

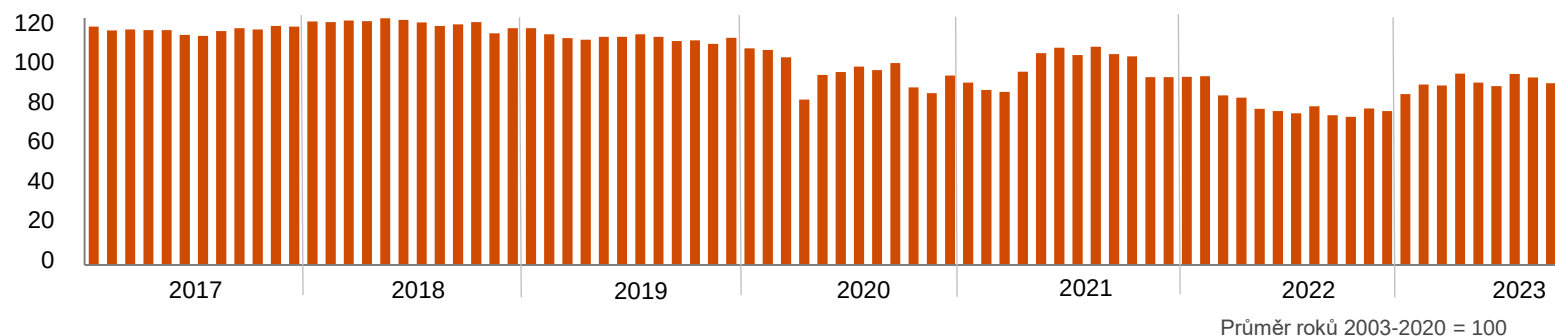
- Průměrná hrubá mzda dosáhla ve druhém čtvrtletí roku 2023 výše 43 193 Kč, oproti stejnému období roku 2022 tedy vzrostla o 7,8 %. V porovnání s předchozím čtvrtletím se jedná o mírný nárůst.
- Pokles reálných mezd způsobený vysokou inflací má za následek nižší koupěschopnost obyvatelstva. To má negativní dopad na poptávku po automobilech, zejména ze strany domácností.

Index důvěry podnikatelů i spotřebitelů se po celý rok drží na hodnotách pod dlouhodobým průměrem.

Indikátor důvěry podnikatelů

Indikátor důvěry spotřebitelů

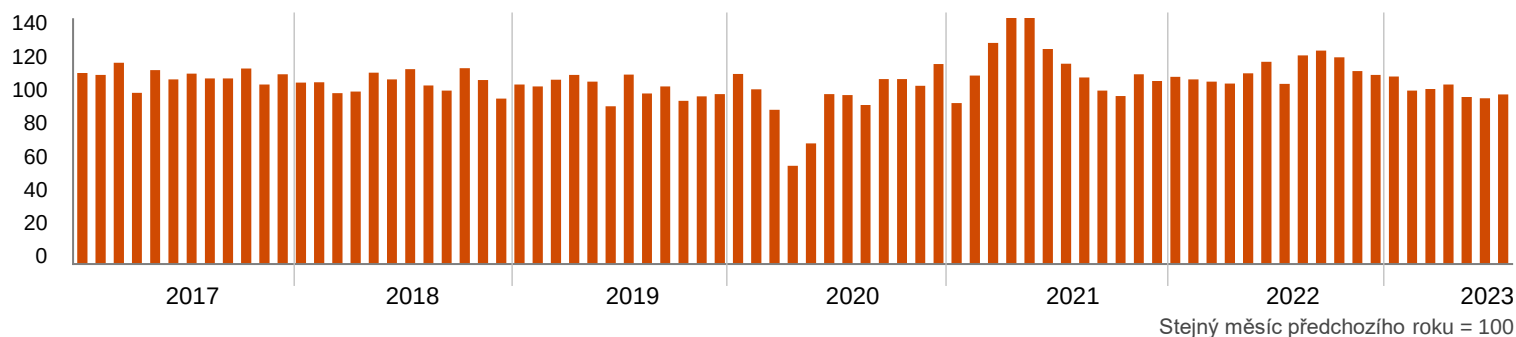
Zdroj: ČSÚ, analýza PwC

Důvěra v ekonomiku

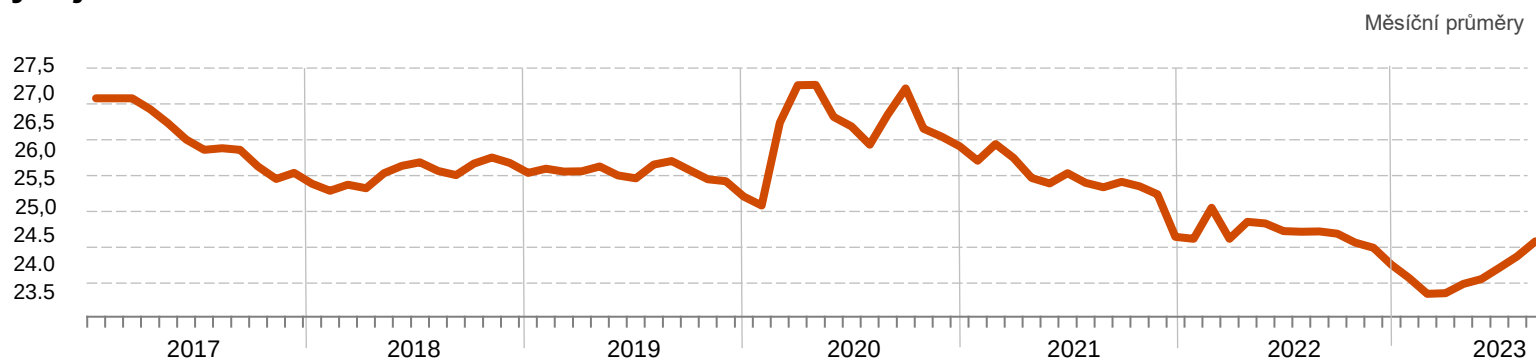
- Důvěra podnikatelů dosáhla svého minima na jaře roku 2020 a od té doby se vyvíjí relativně stabilně, pod dlouhodobým průměrem. V prvním pololetí roku 2023 zaznamenává index důvěry podnikatelů stabilní vývoj přibližující se průměru předcovidových let. Na začátku druhého pololetí roku 2023 je důvěra ze strany podnikatelů poměrně stabilní. Jejím dalšímu růstu brání horší hospodářské výkony, než bylo původní očekávání.
- Důvěra spotřebitelů v 2023 zaznamenává oživení a pokračuje v mírném nárůstu v porovnání s předchozím rokem. Stále je však patrná opatrnost, která brání návratu na hodnoty předcovidových let. Obecně však platí, že stabilní nárůst důvěry spotřebitelů je pozitivním signálem pro poptávku po automobilech.

Index nových průmyslových zakázek od počátku roku pokračuje v mírném poklesu, což může signalizovat negativní sentiment ohledně budoucího vývoje ze strany průmyslu. Koruna se pomalu dostává na kurzy z minulého roku.

Nové průmyslové zakázky

Vývoj EUR/CZK

Zdroj: ČSÚ, ČNB, analýza PwC

Nové zakázky a zahraniční obchod

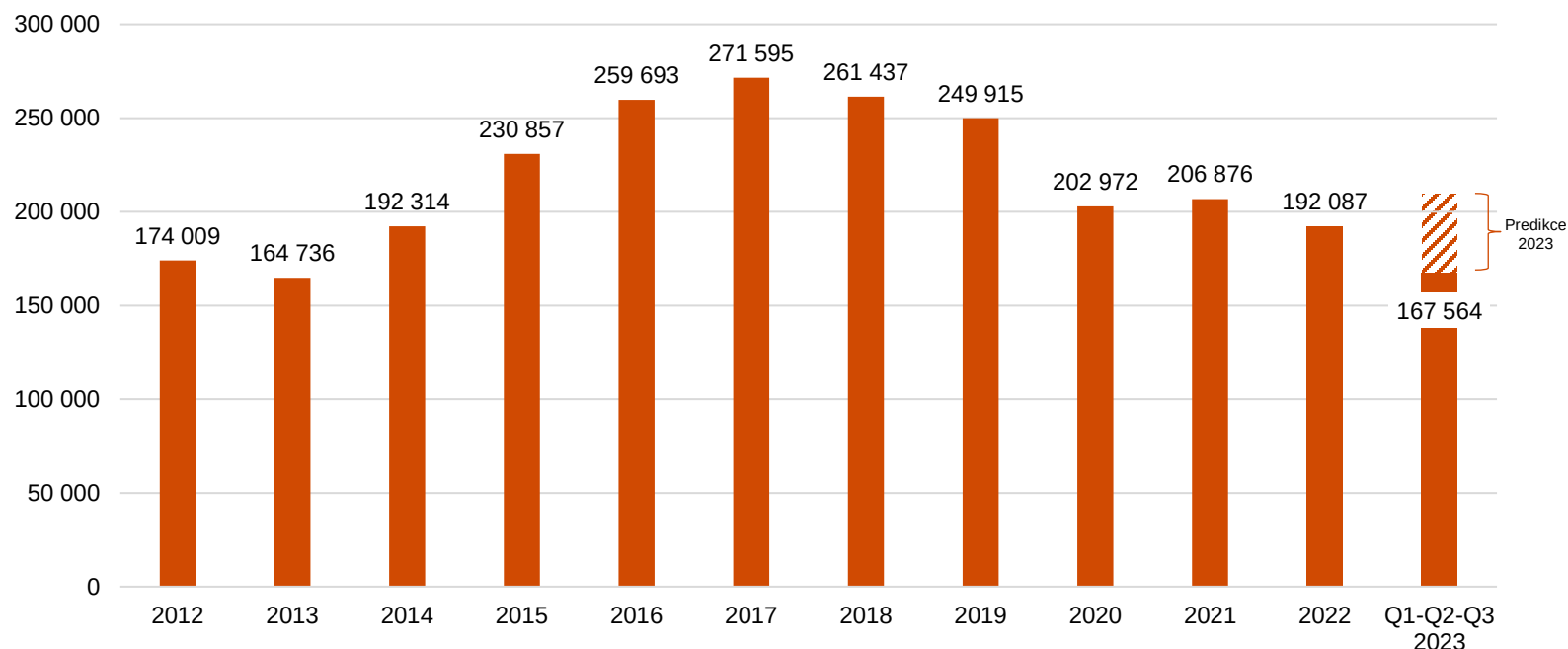
- Po výrazných propadech z let 2020 a 2021 došlo v průběhu roku 2022 ke stabilizaci a následnému mírnému růstu objemu nových průmyslových zakázek. Rok 2023 se nese ve znamení mírného poklesu průmyslových zakázek způsobeným mimo jiné stále ještě zpomalenou ekonomikou.
- V průběhu roku 2022 koruna mírně posilovala. V dubnu 2023 dosáhla úrovně 23,4 CZK/EUR. Od té chvíle však oslabuje. V září činila hodnota koruny 24,4 CZK/EUR.
- Důkazem pokračujícího ekonomického zpomalení je pokles nových zakázek. Toto zpomalení má negativní vliv na poptávku po autech.
- Posilující koruna prodražuje zahraniční zboží, což má přímý vliv na spotřebitele pro které toto zboží hůře dostupné. To se poté samozřejmě odráží i na dovozech automobilů.

Registrace vozidel v České republice

Ve třetím čtvrtletí roku 2023 bylo registrováno 52 016 osobních automobilů, tedy o 16 % více než za stejné období minulý rok. Tento nárůst signalizuje pokračování pozitivního výhledu růstu počtu registrací za celý rok 2023.

Celkový počet registrací osobních automobilů

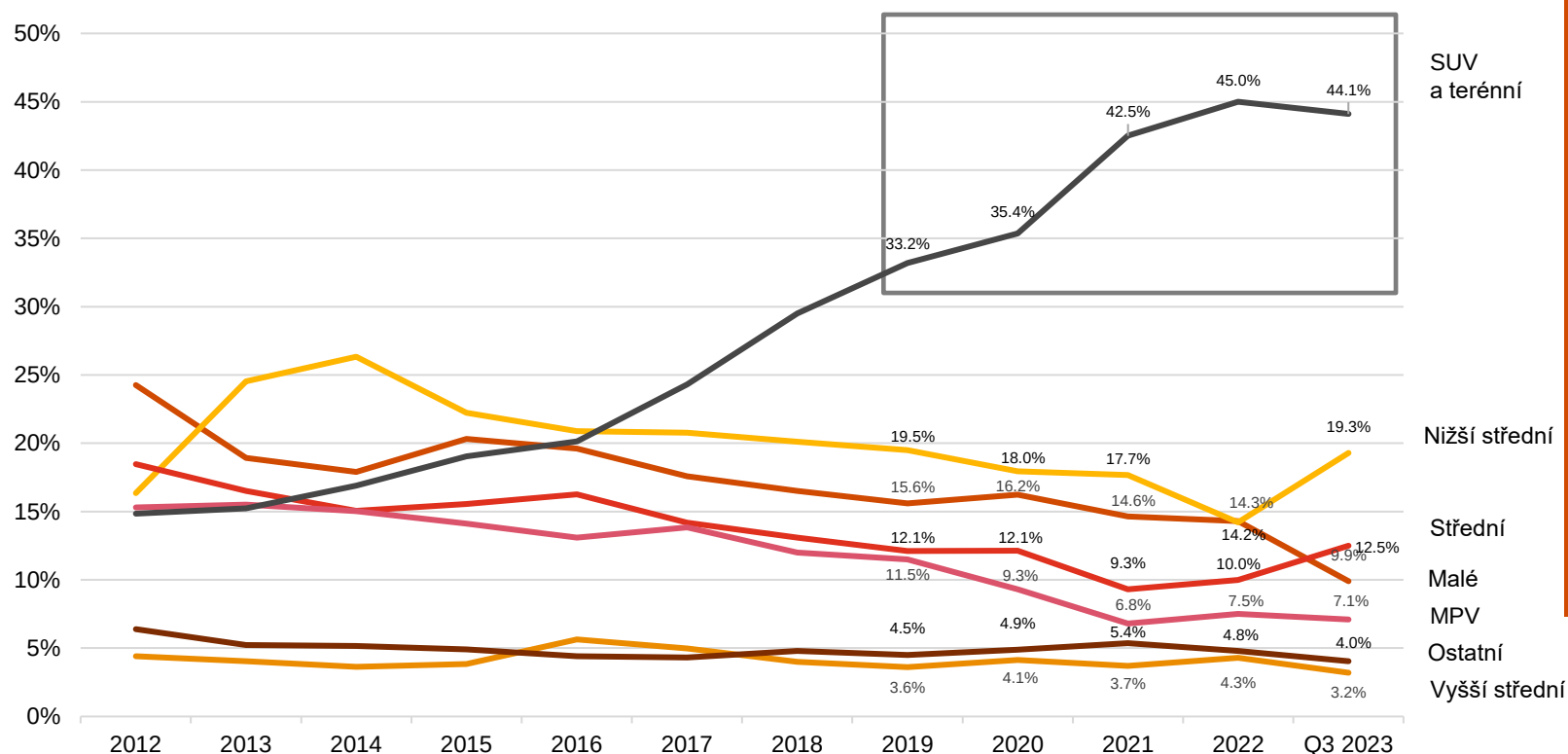
Registrace osobních automobilů

- K září roku 2023 bylo v České republice registrováno celkem 167 564 osobních automobilů.
- Oproti prvním třem čtvrtletím roku 2022, během kterých bylo registrováno 143 843 osobních automobilů, se jedná o nárůst o 16,5 %.
- Příčinou tohoto růstu je zejména zlepšující se situace v dodavatelském řetězci a schopnost automobilek snižovat dodací lhůty. Strana poptávky je stále pod pokračujícím negativním vlivem ekonomického vývoje.
- V roce 2023 očekáváme přibližně 215 až 225 tisíc nově zaregistrovaných osobních automobilů vzhledem k vývoji v prvních třech čtvrtletích 2023.

Zdroj: SDA, analýza PwC

Podíl vozů SUV ve třetím čtvrtletí zůstal zhruba na stejné úrovni jako v minulém čtvrtletí, naopak dále rostl podíl segmentu nižší střední. Pravděpodobnou příčinou tohoto trendu je přesun spotřebitelů k levnějším vozům.

Podíl obchodních tříd na registracích nových osobních automobilů

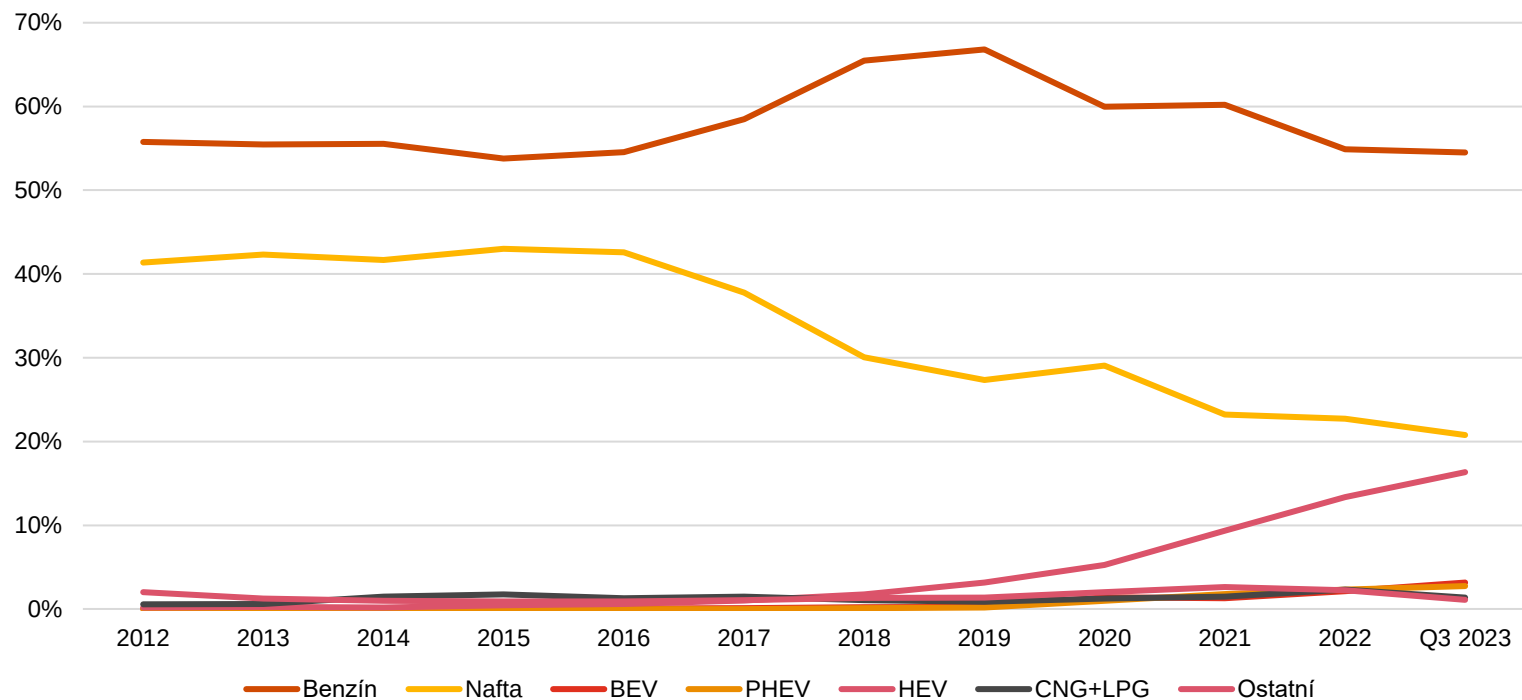
Zdroj: SDA, analýza PwC

Registrace vozů dle obchodních tříd

- Ve třetím čtvrtletí roku 2023 dosáhl podíl registrovaných SUV a terénních vozů 44,1 %, pokračuje tedy drobný pokles této kategorie oproti minulým rokům. Zůstává však i nadále nejdominantnějším segmentem co do počtu nových registrací osobních automobilů.
- Kategorie střední a nižší střední třídy meziročně nadále mírně roste. Oproti tomu vozy v kategorii malé třídy se těší stále nižší oblibě.
- Skladba registrovaných vozů je ovlivněna, mimo jiné, vysokou inflací a přesunem některých spotřebitelů k levnějším vozům střední či nižší střední třídy.

Podíl vozů s hybridním pohonem (HEV) nadále roste. Ve třetím čtvrtletí roku 2023 se podílely na 16,3 % celkových registracích. Mírný růst zaznamenal i segment elektrifikovaných vozů. V absolutním měřítku jde ale stále o nízké hodnoty.

Podíl druhů pohonu na registracích nových osobních automobilů

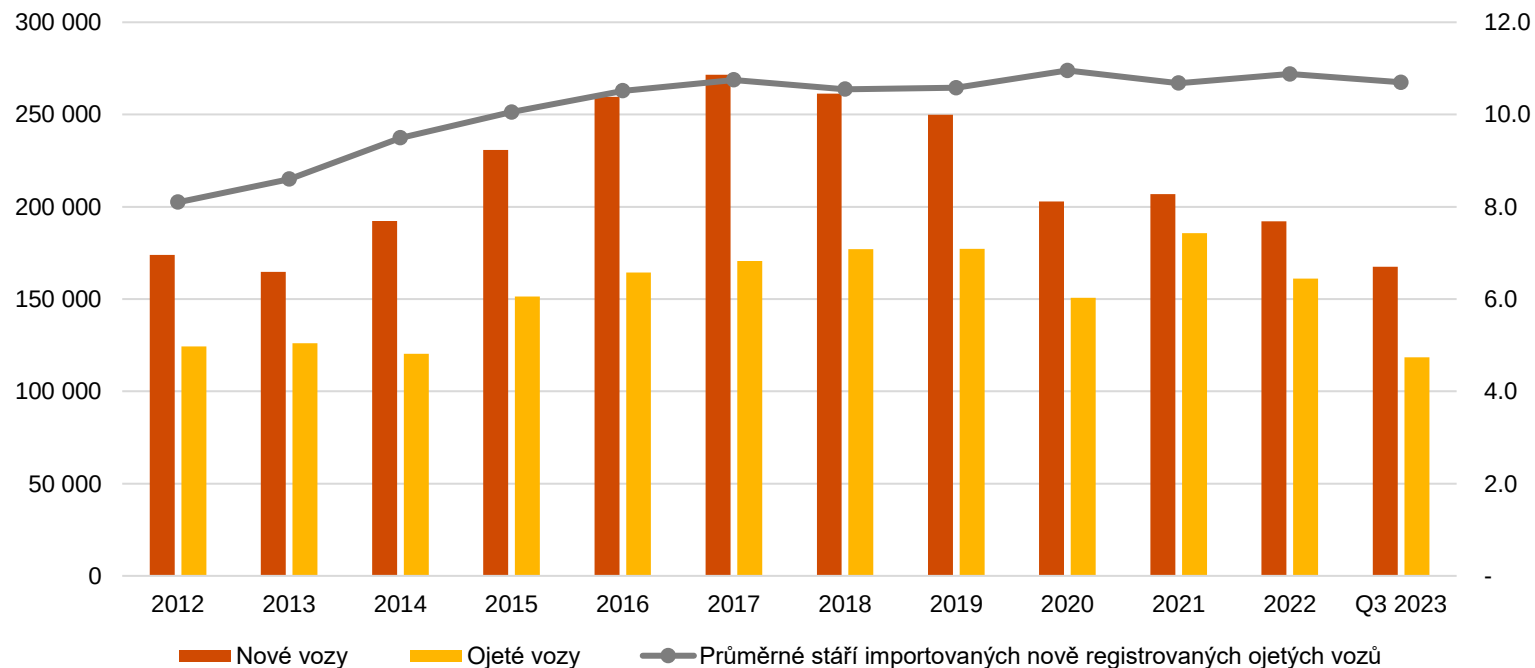
Zdroj: SDA, analýza PwC

Registrace vozů dle typu pohonu

- Registrace automobilů s klasickým benzínovým pohonem pokračují ve velmi mírném poklesu. Ve třetím čtvrtletí dosáhly hodnoty 54,5 %. To samé platí v případě registrací dieselových aut, které také mírně poklesly. Nadále se tak prohlubuje trend poklesu oblíbenosti tohoto typu vozidel.
- Je patrný stabilní trend růstu podílu hybridních vozů. Ve třetím čtvrtletí roku 2023 se podíl zvýšil na 16,3 % (v roce 2022 to bylo pouze 12,7 %).
- Elektrifikované automobily pokračují v mírném navyšování podílu na celkovém objemu prodaných aut. Ve třetím čtvrtletí roku 2023 se podíl elektrifikovaných vozidel přiblížil 6 % – plně elektrická vozidla (BEV) dosáhla na 3,15 %, plug-in hybridní vozidla (PHEV) na 2,76 %.
- Počty registrací elektrifikovaných aut (tj. BEV a PHEV) v ČR jsou stále vzdálené hodnotám většiny zemí západní Evropy, například v sousedním Německu tvoří okolo 20 %.

Registrace ojetých dovezených vozů za první tři čtvrtletí roku 2023, oproti stejnému období roku 2022, klesly o 7 %.

Vývoj registrací nových vs. dovezených ojetých vozidel

Zdroj: SDA, analýza PwC

Registrace dovezených ojetých aut

- Registrace dovezených ojetých automobilů za první tři čtvrtletí roku 2023 přesáhly hodnoty 118 tisíc vozů. To představuje pokles o 7 % oproti stejnému období předchozího roku.
- Celkový pokles prodejů aut v posledních letech a obecně špatná ekonomická situace jsou faktory, které se významně podepsaly na poklesu registrací ojetých dovezených aut.
- Průměrné stáří importovaných ojetých automobilů s první registrací v České republice se pohybuje okolo 10 – 12 let. Ve třetím čtvrtletí tato hodnota činila 10,7 let. Tento fakt se negativně podepisuje na kvalitě vozového parku v ČR.

Pro rok 2023 i přes negativní ekonomickou situaci očekáváme celkem výrazný nárůst registrací osobních aut oproti roku 2022.

Poptávka

Poptávka po automobilech je nadále výrazně ovlivněna současnou přetrvávající nepříznivou ekonomickou situací.

Předpokládáme, že poslední čtvrtletí roku 2023 bude pokračovat ve znamení nižší poptávky jak ze strany firem, tak ze strany domácností. Na poptávku negativně působí ekonomické zpomalení, vysokou inflaci, která snižuje reálné mzdy a celkovou kupní sílu obyvatel, i vysoké úrokové sazby.

V souladu s předchozím vývojem nastává postupné snížení zadržené poptávky z minulých let, v průběhu druhé poloviny roku 2023 tedy klesá podíl registrací aut objednaných v předchozím roce.

Nabídka

Na straně nabídky nadále vnímáme zlepšující se situaci.

Oproti předchozím obdobím, kdy se nedostatek výrobních vstupů negativně projevil v dlouhých dodacích lhůtách a obecně omezenější nabídce automobilů, nyní se automobilkám daří situaci zlepšovat. Většina automobilek již hlásí výrobu bez problémů s dostupností vstupů s výjimkou jednorázových výpadků v případě některých automobilek.

V průběhu druhé poloviny roku 2023 se zásadně zkracují dodací lhůty nových automobilů, očekáváme, že v následujících měsících může přijít tlak na snižování cen.

Pro tento rok očekáváme nárůst registrací oproti loňskému roku, a to 215 – 225 tisíc nových registrací OA.

Daniel Janeček
+420 734 353 797
daniel.janecek@pwc.com

Pavel Štefek
+420 731 635 081
pavel.stefek@pwc.com

© 2023 PricewaterhouseCoopers Česká republika, s.r.o. Všechna práva vyhrazena. „PwC“ je značka, pod níž členské společnosti PricewaterhouseCoopers International Limited (PwCIL) podnikají a poskytují své služby. Společně tvoří světovou síť společností PwC. Každá společnost je samostatným právním subjektem a jednotlivé společnosti nezastupují síť PwCIL ani žádnou jinou členskou společnost. PwCIL neposkytuje žádné služby klientům. PwCIL neodpovídá za jednání či opomenutí jednotlivých společností sítě PwC, ani nemůže kontrolovat výkon jejich profesionální činnosti či je jakýmkoli způsobem ovlivňovat.